

Sygn. akt: III AUa 1210/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Maria Padarewska - Hajn

Sędziowie: SSA Janina Kacprzak

SSA Jacek Zajączkowski (spr.)

Protokolant: stażysta Paulina Działońska

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2013 r. w Łodzi

sprawy **J. D.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych II Oddziałowi w Ł.**

o wysokość emerytury,

na skutek apelacji wnioskodawczynie

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 11 czerwca 2012 r., sygn. akt: VIII U 136/12;

uchyla zaskarżony wyrok, znosząc postępowanie przeprowadzone w dniu 23 lutego 2012 roku i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Łodzi, pozostawiając temuż Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Sygn. akt III AUa 1210/12

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 5 grudnia 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych II Oddział w Ł. odmówił J. D. prawa do ponownego ustalenia wysokości emerytury, ponieważ wnioskodawczynie nie złożyła nowych dowodów oraz nie ujawniono okoliczności istniejących przed wydaniem decyzji z 20 kwietnia 2009r., w której ustalono nowy wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia na 38,75%.

W odwołaniu od tej decyzji J. D., reprezentowana przez profesjonalnego pełnomocnika – radcę prawnego A. K., wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji i przeliczenie wysokości świadczenia z uwzględnieniem zarobków uzyskiwanych w Zakładach (...) na podstawie zeznań świadków oraz akt personalnych innych pracowników.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania.

Pełnomocnik J. D. z dniem 6 stycznia 2012r. został zawieszony w prawach wykonywania zawodu radcy prawnego, o czym Sąd Okręgowy został poinformowany pismem Okręgowej Izby Radców Prawnych z dnia 8 maja 2012r. Zarządzeniem z dnia 10 maja 2012r. Sąd poinformował odwołującą o piśmie z OIRP udzielając jej terminu do

ustanowienia innego pełnomocnika. Nowy pełnomocnik ubezpieczonej – adwokat M. Ł., po zapoznaniu się z aktami sprawy, nie wnosił o ponowienie dotychczasowych dowodów, złożył natomiast wnioski o przeprowadzenie dowodu z zeznań nowego świadka - M. P. oraz akt rentowych osób współpracujących z wnioskodawczynią w spornym okresie. Wniosek ten Sąd Okręgowy oddalił uznając, że nie ma on znaczenia dla rozstrzygnięcia, a jego przeprowadzenie zmierzałoby wyłącznie do nieuzasadnionego przedłużenia postępowania.

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 11 czerwca 2012r. Sąd Okręgowy –w Ł. oddalił odwołanie.

W apelacji ubezpieczona zaskrzyła powyższy wyrok w całości, zarzucając: 1. nieważność postępowania na podstawie art. 379 pkt 2 i pkt 5 k.p.c. z powodu nienależytego reprezentowania wnioskodawczyni przez znaczącą część postępowania przez osobę nieuprawnioną do bycia pełnomocnikiem procesowym, co w sytuacji, w której wszystkie wnioski dowodowe prawidłowo umocowanego pełnomocnika zostały oddalone pozbawiło wnioskodawczynię możliwości obrony jej praw;

2. naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 227 k.p.c. oraz art. 217 § 2 k.p.c. przez ich nieprawidłową interpretację, co uniemożliwiło zastosowanie art. 322 k.p.c. poprzez oddalenie wniosków dowodowych wnioskodawczyni zgłoszonych w piśmie procesowym z 8 czerwca 2012r., pomimo że fakty mające być stwierdzone tymi dowodami miały dla sprawy decydujące znaczenie, a w kontekście braku należytej reprezentacji wnioskodawczyni na wcześniejszych etapach postępowania, nie można uznać, by wnioski te były składane dla zwłoki;

3. nierozpoznanie istoty sprawy, jako konsekwencję naruszenia przepisów art. 114 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, poprzez niewłaściwą interpretację tego przepisu i uznanie, że wnioskodawczyni nie złożyła nowych dowodów.

Apelująca wniosła o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia o kosztach postępowania.

Sąd Apelacyjny w Łodzi zważył, co następuje:

Apelacja jest zasadna, gdyż za wyjątkiem rozprawy, która odbyła się w dniu 11 czerwca 2012r. postępowanie przed Sądem Okręgowym dotknięte jest nieważnością.

Zgodnie z art. 379 pkt 2 nieważność postępowania zachodzi, jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej, organu powołanego do jej reprezentowania lub przedstawiciela ustawowego, albo gdy pełnomocnik strony nie był należycie umocowany.

Wskazać należy, że począwszy od 23 lutego 2012r. za powódkę J. D. czynności podejmował radca prawny A. K., który swoje umocowanie wywodził z pełnomocnictwa procesowego, które zostało złożone do akt sądowych w dniu 16 lutego 2012r. Jednakże, jak wynika z pisma Okręgowej Izby Radców Prawnych z 8 maja 2012r. orzeczeniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Ł. z dnia 22 września 2011r., które uprawomocniło się dnia 6 stycznia 2012r. – radca prawny A. K. został zawieszony w prawie wykonywania zawodu do dnia 5 stycznia 2015r. Tym samym w niniejszej sprawie wystąpiła druga z postaci wadliwości podmiotowej, tj. dokonanie czynności procesowej przez osobę, która nie mogła być pełnomocnikiem procesowym. Katalog osób, które mogą występować w sprawie w charakterze pełnomocnika procesowego, wynikający z art. 87 k.p.c. ma charakter zamknięty. Nie ma zatem zdolności postulacyjnej - w świetle ujętego w niej normie katalogu – radca prawny zawieszony w prawie wykonywania zawodu.

Nie budzi przy tym wątpliwości w orzecznictwie pogląd, iż nienależyte umocowanie pełnomocnika strony jako przyczyna nieważności postępowania zachodzi także w przypadku działania w charakterze pełnomocnika osoby, która w danej sprawie nim być nie może. W tym wypadku zaistniałego uchybienia nie można również usunąć w drodze zatwierdzenia przez stronę czynności dokonanych przez tę osobę (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 sierpnia 2001r., I PKN 586/00, OSNP 2003, nr 14 poz. 335, uchwałę z dnia 28 lipca 2004r., III CZP 32/04, Biul. Sądu

Najwyższego z 2004r., nr 7 poz. 8 oraz uchwałę siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 8 lipca 2008r., III CZP 154/07, OSNC 2008, nr 12, poz. 133).

A zatem wadliwe umocowanie pełnomocnika procesowego powódki, który funkcji tej pełnić nie mógł skutkowało nieważnością postępowania w zakresie, w jakim reprezentował on stronę powodową. Okoliczność ta skutkowałą zatem koniecznością zniesienia postępowania przed Sądem Okręgowym w zakresie dotkniętym nieważnością, uchyleniem zaskarżonego wyroku i przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania niezależnie od pozostałych zarzutów apelacji. Dodać też trzeba, że ustalenia faktyczne poczynione w warunkach nieważności i prawidłowości innych czynności procesowych przeprowadzonych w nieważnym postępowaniu pozbawione są znaczenia, ponieważ wada, jaką dotknięte zostało całe postępowanie, wyłącza możliwość podejmowania jakichkolwiek rozważań w oparciu o jego wyniki (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 12 lutego 2010r., I CSK 272/09, LEX nr 583724). Fakt ten uzasadnia również brak odniesienia się przez Sąd Apelacyjny do zarzutów apelacyjnych, kwestionujących poczynione przez Sąd Okręgowy ustalenia faktyczne jak i dokonane przez ten Sąd rozważania prawne.

Z uwagi na powyższe Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 2 k.p.c. i 108 § 2 k.p.c. orzekł jak w sentencji wyroku.